

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/122/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117209954
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117209954.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. a JUDr. Jany Burešovej, v spore žalobkyne U. V., S.. XX.X.XXXX, M. XXX XX A. Č.. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 577,83 eura s príslušenstvom, takto o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 19Csp/96/2017-66 zo dňa 28.5.2018

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v časti vyhovujúceho výroku vo vzťahu k sume 431,79 eura s 5 % úrokom z omeškania od 12.5.2017 zaplattenia.

Mení rozsudok vo zvyšku vyhovujúceho výroku, t.j. o sumu 146,04 eura s 5 % úrokom z omeškania od 12.5.2017 do zaplattenia tak, že žalobu zamieťa.

Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 49,44 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Žalobkyni nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 577,83 eura s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 12.5.2017 do zaplattenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou, súdu podanou 6.4.2017, domáhala toho, aby súd uložil žalovanému vydať jej bezdôvodné obohatenie 577,83 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému, t.j. od 12.5.2017 do zaplattenia, na tom skutkovom základe, že na základe jej žiadosti o aktiváciu Bankomatky Triangel č. XXXXXXXXXXXX zo 7.11.2008 jej žalovaný poskytol úverový rámec vo výške 497,91 eura s mesačnou splátkou 16,60 eura. Kartou doposiaľ vyčerpala 1.269,75 eura a poukázala platbu vo výške 1.847,58 eura. Vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľský úver, musí zmluva obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z listín, ktoré súdu predložila je však zrejmé, že žiadosť o aktiváciu Bankomatky Triangel neobsahuje údaj o úroku a poplatkoch, preto žalovaný na úroky a poplatky nárok nemá. Keďže žalovanému zaplatila vyššiu sumu, než na akú má nárok, vzniklo na jeho strane bezdôvodné obohatenie, vydanie ktorého má mu uložiť súd.

Súd konštatoval, že žalovaný mal za to, že žalobný návrh nie je dôvodný, zmluva obsahuje zákonné náležitosti. Zmluva, ktorá bola medzi ním a žalobkyňou uzatvorená je svojou povahou revolvingovým úverom, u ktorého konkrétny výpočet RPMN nie je možné vykonať v čase kontraktácie zmluvného vzťahu. Taktiež nie je možné uviesť konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, keďže ide o úver, ktorý, ako z jeho povahy vyplýva, je neustále doplňaný a čerpaný. Požiadavka zákona je v tomto prípade plne splnená uvedením údajov o splatnosti splátok a o uzavretí zmluvy na dobu neurčitú. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že absentuje údaj o úrokovej sadzbe, úroková sadzba nachádza sa v indikatívnom výpočte RPMN - 22,80 % ročne. Okrem toho sa údaj o výške úrokovej sadzby nachádzal prehľadne uvedený aj v potvrdzujúcom liste, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Ak by súd dospel k záveru, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, vzniesol námietku premlčania.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 7.11.2008 vyplnili, ako žalobkyňa tak žalovaný, formulárové tlačivo Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Triangel č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorého žalobkyňa požiadala o úverovú kartu so schváleným úverovým rámcom vo výške 15.000,- Sk (497,91 eura) a pevnou mesačnou splátkou 500,- Sk (16,60 eura).

V bode VI. formulárového tlačiva nazvaného Vyhlásenie klienta je pod 12 bodmi uvedený text: Prijatím a schválením Žiadosti zo strany Banky sa táto Žiadosť stáva Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a. s., vydávanej v spolupráci s CFH. Účinnosť Zmluvy je viazaná na splnenie odkladacích podmienok, ktorými sú vydanie Potvrdzujúceho listu a doručenie PIN kódu Klientovi, OP, Cenník a Potvrdzujúci list sú súčasťou tejto Žiadosti/Zmluvy.

Pod týmto textom sú podpisy zmluvných strán a pod podpismi tzv.

Ďalšie užívateľské informácie

Poplatky za úkony:

Zablokovanie karty 50,- Sk 1,66 eura

Odblokovanie karty 50,- Sk 1,66 eura

Vrátenie zadržanej karty 50,- Sk 1,66 eura

Znovuvydanie karty 250,- Sk 8,30 eura

Znovuvytlačenie PIN 100,- Sk 3,32 eura

Zmena Úverového rámca na žiadosť klienta 200,- Sk 6,64 eura

Zrušenie karty 200,- Sk 6,64 eura

Vyhotovenia a zaslanie kópie výpisu 50,- Sk 1,66 eura

Znovuvystavenie Hesla 50,- Sk 1,66 eura Znovuvystavenie Bezpečnostného kódu 50,- Sk 1,66 eura

Zmena údajov o klientovi 50,- Sk 1,66 eura Spracovanie poštovej poukážky 9,- Sk 0,30 eura

Za iné poskytované služby (za každých začatých 15 minút práce): 100,- Sk (3,319 eura) 15 min.

Výber hotovosti na POS (Cash Advance) v SR 1 % z požičanej sumy min. 50,- Sk/1,66 eura Výber hotovosti na POS (Cash Advance) v zahraničí: 1 % z požičanej sumy min. 200,- Sk/6,64 eura. Úhrada poistného:

Poplatok za úverové rizikové poistenie typu A 1,92 % zo štandardnej splátky Poplatok za úverové rizikové poistenie typu B 6,50 % zo štandardnej splátky

Indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov:

(Podľa zákona č. 258/2001 Z.z. v platnom znení)

Pri predpoklade, že:

Klientovi bol schválený úverový rámec 81.000,- Sk /2.688,71 eura a štandardná ročná úroková sadzba 22,80 %;

Štandardná úroková sadzba a poplatky zostanú po celú dobu zmluvného vzťahu nezmenené;

Klient použije kartu na nákup tovaru u obchodníka v hodnote 50.000,- Sk/1.659,70 eura dňa 1.1.2009;

Klient splatí dlžný zostatok v 3 splátkach (15.2.2009 vo výške 18.000,- Sk / 597,49 eura 15.3.2009 vo výške 18.000,- Sk/597,49 eura a 15.4.2009 vo výške 16.387,- Sk / 543,95 eura);

Ročná percentuálna miera nákladov by bola 26,3%.

Listom zo dňa 10.11.2008 nazvaným Schválenie Žiadosti o Bankomatku TRIANGEL (Potvrdzujúci list) žalovaný žalobkyňu oznámil, že jej schválil úverový rámec na 15.000,- Sk (497,91 eura), štandardnú mesačnú splátku: 500,- Sk (16,60 eura), aktuálnu mesačnú úrokovú sadzbu: 1,90 %, aktuálnu ročnú úrokovú sadzbu: 22,80 %, úverové poistenie: Typ A., s tým, že výška úverového rámca sa môže zvyšovať. Pri riadnom a včasnom splácaní sa môže po prehodnotení a súhlase zvýšiť vždy po úhrade 6 mesačných splátok. Priemerná hodnota úrokovej miery pre kreditné karty v SR zverejnená podľa zákona č. 258/2001 Z.z. v platnom znení: 19,83 % ročne. Termíny splátok 1.-15.deň v kalendárnom mesiaci (presný termín splátky je 45.deň od 1.dňa predchádzajúceho mesiaca a bude uvedený vo výpise).

Podľa výpisu z BANKOMATKY TRIANGEL ku dňu 25.1.2017 za zúčtovacie obdobie od 1.1.2009 do 31.1.2013 bola štandardná úroková sadzba 1,90 % mesačne/22,8 % ročne, sankčná úroková sadzba 5 %, štandardná splátka 25 %, povinná splátka na úhradu 50 % a úverový rámec 750 eur.

Z prehľadu vyplýva, že na karte za toto obdobie boli zaznamenané debetné transakcie vo výške 1.581,46 eura a kreditné transakcie vo výške 825 eur.

Podľa tvrdenia žalobkyne, ktoré žalovaný nespochybnil, z karty celkom vyčerpala sumu 1.269,75 eur a uhradila žalovanému celkom sumu 1.847,58 eura.

Podľa prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 8.2.2017 bola žalobkyňa 23.1.2017 informovaná o tom, že zo strany žalovaného ako veriteľa došlo k bezdôvodnému obohateniu a má právo súdnou cestou domáhať sa jeho vydania.

2. Pri právnom posúdení, s odkazom na § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, súd prvej inštancie konštatoval, že tým, že žalobkyňa vypísala žiadosť o aktiváciu Bankomatky Triangel a táto bola za banku toho istého dňa podpísaná a tým, že došlo k schváleniu žiadosti, nemohlo dôjsť k platnému uzavretiu písomnej zmluvy tak, ako to ustanovenie § 4 ods. Zákona č. 258/2001 Z.z. predpokladá. Písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť technicky spracovaná tak, aby sa jednalo o dvojstranný právny vzťah, kde obidve strany v tom istom čase majú k dispozícii rovnaké údaje o náležitostiach zmluvného vzťahu. Pokiaľ by aj k platnému uzavretiu písomnej zmluvy došlo, táto musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), pod následkom toho, že pokiaľ ich nemá, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V danom prípade zmluva neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 4 ods. 2 písm. d) zákona), konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (§ 4 ods. 2 písm. g)), RPMN a celkové náklady spotrebiteľa vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy (§ 4 ods. 2 písm. j)), priemernú hodnotu RPMN platnú ku dňu podpisu zmluvy (§ 4 ods. 2 písm. k)). Tieto nedostatky svedčia o tom, že žalovaný ako dodávateľ finančnej služby porušil všetky ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a prijatím plnenia od žalobkyne sa bezdôvodne obohatil v rozsahu, ako žalobkyňa žiadala, a to vo výške rozdielu medzi sumou, ktorá bola na úver uhradená a výškou úveru, pričom tento rozdiel predstavuje 577,83 eura. Žalovaný sa do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia dostal dňom 12.5.2017, pričom výška úrokov z omeškania predstavovala 5 % ročne.

K vznesenej námietke premlčania súd uviedol, že táto dôvodnou nebola, neuplynula subjektívna ani objektívna lehota. Čo sa týka subjektívnej lehoty, súd nemal dôvod neveriť žalobkyňu vo vzťahu k jej tvrdeniu, kedy sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela a vychádzal z toho, že sa o tom dozvedela až po návšteve Združenia HOOS. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, vychádzal z 10-ročnej premlčacej lehoty a úmyslu žalovaného na úkor žalobkyne sa obohatiť. Žalovaný bezpochyby vedel, že porušuje ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. v podstatných náležitostiach zmluvy a že existuje spotrebiteľská legislatíva na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany, bolo jeho povinnosťou takto k spotrebiteľke pristupovať. Počas celého zmluvného vzťahu žalovaný neodstránil zjavné porušenia v zmluvnom vzťahu, čo dokladá jeho nepriamy úmysel. Neprihliadol preto na námietku premlčania žalovaného majúc za to, že žalobkyňa svoj nárok uplatnila v subjektívnej 2-ročnej a objektívnej 10-ročnej lehote. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu poukázal na ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania na ust. § 107 Občianskeho zákonníka.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 v spojení s § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal taktiež na to, že konanie pred súdom prvej inštancie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP.

Podľa žalovaného rozsudok je v časti založený na zmätočnom, nejasnom a v konečnom dôsledku nesprávnom skutkovom a právnom posúdení a z dôvodu nedostatočného odôvodnenia je aj nepreskúmateľným. Zmluva o úvere bola zmluvnými stranami riadne a z vôle oboch účastníkov podpísaná, pričom žalobkyňa mala dostatok času na preštudovanie zmluvnej dokumentácie. Pokiaľ súd prvej inštancie mal za to, že medzi stranami sporu nebola dohodnutá výška úrokovej sadzby a táto bola žalobkyňu údajne oznámená až v potvrdzujúcom liste, poukázal na to, že žalobkyňa mala údaj o výške ročnej úrokovej sadzby k dispozícii, tejto údaj nachádzal sa v zornom poli žalobkyne pri podpísaní zmluvy o úvere, nakoľko bol uvedený v indikatívnom výpočte RPMN, ktorý sa nachádza priamo pod podpismi účastníkov zmluvy o úvere. Nie je preto pravdou, že žalobkyňa bola o výške

ročnej úrokovej sadzby informovaná až z potvrdzujúceho listu. Súd svojvoľne posudzoval zmluvu o úvere ako neplatnú, aj keď žalobkyňa v žalobe prípadnú neplatnosť zmluvy nenamietala, namietala údajnú absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bola zmarená jeho možnosť procesne sa proti týmto skutočnostiam brániť. Súd prvej inštancie sa ani nezaoberal správaním žalobkyne v čase uzatvárania zmluvy, žalobkyňa sa domáha ochrany poskytovanej spotrebiteľom, no z jej konania v čase uzatvárania zmluvy nevyplýva, že by jej takáto ochrana mala prináležať. V spore sa riešia okolnosti spred viac ako 9 rokov, pričom žalobkyňa počas celej tejto doby ani raz nekontaktovala banku ako svojho zmluvného partnera, za účelom informovania sa ohľadom toho, že jej niečo nie je jasné, alebo že nebola dostatočne informovaná. Takéto jej správanie dá sa považovať za šikanózne zneužívanie práva. Svojim správaním zneužíva svoje postavenie spotrebiteľa na dosiahnutie nezákonného prospechu. Takéto jej správanie má za následok, že by jej v konaní nemala byť poskytnutá ochrana inštitútmí ochrany spotrebiteľa.

Pokiaľ súd mal za to, že je potrebné aplikovať 10-ročnú premičiaciu dobu, je to absurdné a z procesného hľadiska nepreukázané, dôkazne nepodložené. Súdom prvej inštancie tvrdený úmysel, ako najzávažnejšia forma zavinenia, nemôže obstať. Žalobkyňa svoje tvrdenia o úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť nijako počas konania dôkazne nepodložila, dôkazné bremeno neuniesla.

Žalovaný mal, z dôvodov, ktoré v odvolaní uviedol, za to, že bolo porušené jeho základné právo na spravodlivý súdny proces. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je možné považovať za jasný a presvedčivý, podľa žalovaného je prakticky nepreskúmateľný, žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa sa o odvolaní žalovaného nevyjadřila.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie žalovaného, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce, súc viazaný rozsahom a odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 10.1.2019 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolacie dôvody vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku, t.j. výroku I. a súvisiacemu výroku o náhrade trov konania, t.j. výroku II. odôvodňujú čiastočnú zmenu vyhovujúceho výroku rozsudku, v zostávajúcej časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku vecne správne.

6. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých je odvolací súd po stránke kvalitatívnej oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. V tomto zmysle odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnymi skutkovými zisteniami, nesprávnym právnym posúdením a tvrdením o iných vadách konania, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS/78/05).

7. Podstata odvolacích argumentov žalovaného bola koncentrovaná na tvrdenia o nesprávnom zistení skutkového stavu veci a nesprávnom právnym posúdení.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nemu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke, a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo vyjadrení strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania

najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

10. Oboznámením sa s obsahom spisu a súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom, odvolací súd konštatuje postačujúco z vykonaného dokazovania zistený skutkový stav, nie v celom rozsahu však správne právne posúdený.

11. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že mechanizmom, ako vyplynulo z predložených listinných dôkazov, t.j. podpísaním žiadosti žalobkyne o aktiváciu Bankomatky Triangel, pri súčasnom prijatí tejto žiadosti jej podpísaním žalovaným s tým, že účinnosť zmluvy je viazaná na vydanie potvrdzujúceho listu s cenníkom, nemohlo dôjsť k vzniku takej zmluvy, ktorej obsahové náležitosti by zodpovedali predpokladom takej spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej by veriteľ mohol vyžadovať od spotrebiteľa úrok, ako cenu úveru a poplatky.

12. Žalovaný v odvolaní k absencii základných náležitostí zmluvy argumentoval len vo vzťahu k úrokovej sadzbe, majúc za to, že žalobkyňa vedomosť o nej mala k dispozícii, údaj o nej mal byť pod podpismi účastníkov zmluvy v indikatívnom výpočte RPMN.

V tejto súvislosti je potrebné v prvom rade uviesť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, čo predpokladá existenciu dvoch náležitostí, prvou je písomnosť, ktorá spočíva v tom, že prejav vôle (právny úkon) konajúceho subjektu zahŕňa všetky podstatné náležitosti zachytené v písomnom texte a druhou podpis, pričom platí, že písomný prejav je platný až po podpise konajúcej osoby, vzťahujúcom sa k textu nachádzajúcemu sa pred ním. V tomto zmysle preto nemôže obstať tvrdenie žalovaného, že obsahom zmluvy bol aj podstatný údaj - údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru, t.j. podstatnej zložke jeho ceny, ktorý sa mal nachádzať pod podpisom žalobkyne v rámci indikatívneho výpočtu RPMN. Je síce možné súhlasiť so žalovaným v tom, že úvaha súdu prvej inštancie o tom, že za daného stavu žalobkyni nezostávalo nič iné, ako kartu aktivovať, nemá oporu v realite života konania uvažujúceho spotrebiteľa, čo však nemení nič na tom, že stranami podpísaný dvojstranný úkon, č. zmluvy XXXXXXXXXXXX, nebol úkonom, ktorý by obsahoval náležitosti úverovej zmluvy, z ktorej by mohol veriteľ žiadať úrok a poplatky. Pre záver o bezúročnosti úveru pritom postačuje absencia aj len jednej zo zákonných náležitostí zmluvy o úvere, v danom prípade absencia úrokovej sadzby, absencia RPMN, priemernej hodnoty RPMN, za tejto situácie nebolo potrebné zaoberať sa tým, či zmluva obsahovala aj ďalšie zákonom č. 258/2001 Z.z. vyžadované náležitosti. Poskytnutý úver bol úverom bezúročným, ako súd prvej inštancie konštatoval v bode 25. rozsudku.

13. Tvrdenia žalovanej o tom, akú čiastku ako úver vyčerpala a akú čiastku žalovanému na úhradu úveru zaplatila, žalovaný, ako súd prvej inštancie uviedol, nespochybnil, t.j. celkovo vyčerpala čiastku 1.269,75 eura a uhradila 1.847,58 eura.

14. Žalovaný v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vzniesol námietku premlčania, ktorú mal súd prvej inštancie za nedôvodnú s poukazom na ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Žalovaný v odvolaní namietal len nesprávne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdom prvej inštancie, majúc za to, že právny názor o jeho úmysle nebol žalobkyňou preukázaný v priebehu konania, dôkazmi podložený nebol, čím svoje bremeno neuniesla.

Odvolačiu argumentáciu žalovaného vo vzťahu k nepreukázaniu jeho úmyslu získať bezdôvodné obohatenia mal odvolací súd za relevantnú.

16. Vo všeobecnosti platí, že o úmysle získať bezdôvodné obohatenie je možné uvažovať vtedy, pokiaľ je získanie majetkového prospechu bez dôvodu primárnym cieľom obohateného, tiež vtedy, ak je predpokladaným vedľajším aktívom v zámernej činnosti smerujúcej prioritne k dosiahnutiu iného výsledku. Platí taktiež, že dôkazné bremeno na preukázanie úmyselného konania je na tom, kto tvrdí, že niekto iný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, že v čase vzniku bezdôvodného obohatenia existoval na strane obohacujúceho sa úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Nadobudnutie majetkového prospechu takýmto spôsobom pri preukázaní úmyslu v konkrétnych skutkových okolnostiach je možné považovať za úmyselné bezdôvodné obohatenie.

17. Žalobkyňa bola v konaní od podania žaloby právne zastúpená advokátom, zo žaloby vyplýva, že vo vzťahu k objektívnej premlčacej lehote poukázala na to, že súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo, ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má mať za následok 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. V tejto súvislosti odkázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/72/2014 z 19.3.2015.

Pokiaľ súd prvej inštancie prevzal tento argument žalobkyne, ničím iným nepodložený úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie, má odvolací súd za to, že išlo o nesprávne právne posúdenie zo strany prvoinštančného súdu. Namieste bola aplikácia objektívnej premlčacej doby 3-ročnej.

18. Žalobkyňa podala na súde žalobu dňa 6.4.2017. V období troch rokov pred podaním žaloby, t.j. od 6.4.2014 do dňa podania žaloby spolu vyčerpala titulom úveru čiastku v hodnote 343,21 eura. V tomto období na úhradu úveru zaplatila čiastku 775 eur. Rozdiel medzi týmito sumami predstavuje čiastku 431,79 eura, ide tak o nepremľčaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V tomto rozsahu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie pokiaľ žalovanému uložil vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie správne, vrátane žalobou uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 5 % od 12.5.2017 do zaplatenia. V tejto časti preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku potvrdil. Vo zvyšku vyhovujúceho výroku z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, t.j. o sumu 146,04 eura s 5 % úrokom z omeškania od 12.5.2017 do zaplatenia rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol, nakoľko nárok v tomto rozsahu bol uplatnený po uplynutí 3-ročnej objektívnej premlčacej doby.

Odvolačný súd vo vzťahu k právnemu posúdeniu 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty v spotrebiteľských právnych vzťahoch poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.10.2018 sp. zn. 1Cdo/238/2017, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa).

19. Pokiaľ obsahom odvolacej argumentácie žalovaného bol aj odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. že konanie prvoinštančného súdu malo mať inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, odvolací súd má za to, že neboli predpoklady pre to, aby mohol skúmať relevantnosť tohto odvolacieho dôvodu. V odvolaní totiž nie je jednoznačne uvedené, o aké vady malo ísť. Je preto možné sa len domnievať, že žalovaný za tvrdenú vadu konania mal to, že súd prvej inštancie údajne svojvoľne posúdil zmluvu ako neplatnú, aj keď ju žalobkyňa mala za platnú keďže namietala len absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy.

V tejto súvislosti je však možné konštatovať, že ak by aj zo strany súdu prvej inštancie malo ísť o porušenie procesných pravidiel, uvedené samo o sebe neznamena existenciu vady konania, ktorá by bola aj porušením práva na spravodlivý proces. Vždy je totiž potrebné skúmať ako a či porušenie mohlo mať nejaký dôsledok na možnosť uplatňovať jednotlivé procesné práva spôsobilé privediť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. V danej veci uvedené by nebolo možné konštatovať.

20. Z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd, rozsudok súdu prvej inštancie v časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti pre nesprávne právne posúdenie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

21. O trovách prvoinštančného konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Žalobkyňa mala v konaní úspech v rozsahu 74,72 %, neúspech v rozsahu 25,28 %, má preto nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 49,44 %. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. V odvolacom konaní bola žalobkyňa v prevažujúcom rozsahu úspešná. Z obsahu spisu však vyplýva, že v odvolacom konaní bola pasívna, k odvolaniu žalovaného sa nevyjadрила, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzajúc z článku 17 základných princípov CSP, zakotvujúceho procesnú ekonomiu konania pred súdom rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP o priznaní nároku strane sporu na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nie len nerozumné, ale aj v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.